Tiivistelmä julkaisuun:
*Pulli E. et al. Exposure to Maternal Pre- and Postnatal Psychological Distress: Associations with Brain Structure in 5-Year-Old Children. Human Brain Mapping. 6 November 2026.*

**Altistuminen äidin stressille varhaislapsuuden aikana oli yhteydessä lasten aivojen rakenteelliseen kehitykseen**

Äidin mielenterveys voi vaikuttaa lapsen aivojen kehitykseen. Vaikka raskaudenaikaisen stressin vaikutuksia on tutkittu paljon, synnytyksen jälkeisen varhaisen ajan merkitystä on selvitetty aivokuvantamistutkimuksissa vasta vähän.

Lasten aivojen rakenteellista kehitystä tutkittiin magneettikuvauksella. Aivojen kehityksen mittarina käytettiin harmaan aineen alueellisia tilavuuksia. Stressiä mitattiin masennus- ja ahdistuneisuusoirekyselyillä raskausajalta ja ensimmäisten 2 elinvuoden ajalta.

Tutkimuksessa havaittiin useita yhteyksiä äidin synnytyksen jälkeisen stressin ja lapsen aivojen rakenteen välillä. Eniten yhteyksiä nähtiin 3 kk iän stressin ja aivojen tilavuuden välillä. Suurimmassa osassa tilastollisesti merkittävistä yhteyksistä suurempi äidin stressioireilu oli yhteydessä pienempään aivojen tilavuuteen. Tämä voi viitata aivojen hitaampaan kehitykseen niillä lapsilla, jotka altistuivat enemmän äidin stressioireilulle. Kuitenkaan tämän merkitystä esim. psykologiselle kehitykselle tai tulevalle sairastumisriskille ei tiedetä.

Tutkimus tukee käsitystä siitä, että varhainen altistuminen äidin psyykkiselle kuormitukselle voi vaikuttaa lapsen aivojen rakenteelliseen kehitykseen. Tulokset korostavat erityisesti syntymän jälkeisen varhaisvaiheen merkitystä ja osoittavat tarpeen tutkia tarkemmin tätä toistaiseksi liian vähälle huomiolle jäänyttä ajanjaksoa sekä niitä kehitysmekanismeja, jotka selittävät havaitut yhteydet.